

DEBRECZEN

Koeltmagyarországi Napló — XVI. évfolyam 222. szám — 1939 szeptember 29 péntek — Ara: 12 fillér

Németország és Oroszország kimélyíti politikai és gazdasági viszonyát

Ribbentrop sorozatos tanácskozásai Sztalinnal és Molotovval Véget ért a lengyelországi hadjárat, ma német csapatok megszállják Varsót

Ujabb kormányváltozás Romániában

Az általános figyelem világszerte kétségkívül Ribbentrop német külügyminiszter moszkvai tárgyalásai felé irányul. Hogy a moszkvai megbeszélések nagy tárgyalási anyagot ölelnek fel, mutatja az a körülmény, hogy szerdán és csütörtökön több órát vetettek igénybe a megbeszélések, melyeken nemcsak Molotov szovjet külügyminiszter, hanem Sztalin is résztvett. Figyelmet keltő, hogy ezúttal díszebédet is rendeztek Moszkvában Ribbentrop tiszteletére, melyen az elhangzott pohárköszöntőkben mindkét részlől az a kívánság esendült ki, hogy továbbra is kimélyítsék és fejlesszék a két ország politikai és gazdasági viszonyát. Olasz sajtóvélemény szerint béketerv is készül Moszkvában és a tervek között szerepel Lengyelország visszaállítása kisebb alakban és kiterjedésben.

A lengyelországi hadműveletek véget értek Varsó meghódolásával. Annál is inkább, mert Modlin-erőd, mely eddig tartotta magát, szintén felajánlotta a német es-

patoknak az erőd átadását. Szeptember elsején kezdődtek meg a hadműveletek Lengyelországban és mire egy hónap elmúlik, már nem lesz sehol sem ellenállás a lengyel földön. A hadtörténelemben páratlan gyorsasággal zajlott le ez a hadjárat.

A nap krónikájában érdekes hír, hogy Romániában újra kormányváltozás volt. Tudvalevően Argeanu miniszterelnök foglalta el a vasgárdisták által meggyilkolt Calinescu miniszterelnök helyét és alig egy hét után lemondott. Egyidejűleg a bukaresti kormány összetételében is változás történt.

Kellemesen hangzanak a külföldi sajtóban Magyarországról megjelent cikkek, melyek Magyarország helyzetének megerősödését hangsúlyozzák.

Az Egyesült Államok szenátusának külügyi bizottsága foglalkozott a semlegességi törvény megváltoztatásával és szótöbbséggel azt a javaslatot fogadta el, mely a fegyverkivitel tilalom megszüntetéséről szól. A javaslattal még a szenátus plénuma is foglalkozik.

legnagyobb titoktartással kezelik a javaslatok tartalmát. Illetékes helyen kijelentik, hogy javaslatok-

kal kapcsolatban szárnyrakelt híresztelések és feltételek teljesen alaptalanok. (MTL.)

Moszkvában béketervet dolgoznak ki, véli az olasz sajtó

Lengyelország helyreállításáról szó van, ha ugyan kisebb formában is

Róma, szeptember 28. A *Popolo di Roma* londoni jelentése szerint az angol főváros politikai köreiből igen élénk figyelemmel kísérik Ribbentrop külügyminiszter moszkvai látogatását. Egyesek azt hiszik, hogy Moszkvában béketervet dolgoznak ki, amelynek alapja új lengyel állam megalapítása volna. Úgy vélik, hogy Lengyelország helyreállítása, ha ugyan

kisebb formában is, lesz az az érv, amellyel Németország ki akarja erőszakolni a békekötést. Hangoztatják azonban, hogy London és Páris még ezek után sem hajlandó tárgyalni, sőt kijelentik, hogy német részlől minden javaslatot a gyengeség jelének tekintenének és ez csak méginkább a küzdelem folytatására készítetné őket. (MTL.)

Utolsó csatározások a lengyel földön

Berlin, szept. 28. (Német TI.) Az arcvonalról érkező jelentések szerint a Varsó körüli csata már szerdán délen befejeződött. Ezzel végetért a Lengyelország elleni hadjárat. Az utolsó csatározásokról

többek között azt jelentik, hogy a német tüzérség a szerdára virradó éjszakán kénytelen volt több helyen működésbe lépni. A német katonák minden méter helyért heves uccai harcot vívtak. (MTL.)

A német hadijelentés

Berlin, szept. 28. (Német Táv-irati Iroda.) A véderő főparancsnokság közli:

Keleten csapataink zöme tervszerűen átlépte a demarkációs vonalat. A San folyótól keletre levő déli szárnyon folyó harcok során, amelyekről tegnap emlékeztünk meg, összesen 50 tisztet és 6000 katonát ejtettünk foglyul.

A már jelentett 41-ik lengyel hadosztályon kívül fogságba esett egy hadseregparancsnok, egy határvédelmi hadtest vezére, valamint a 7. és a 39. hadosztály parancsnokai, vezérkarikkal együtt.

Varsó városát, amely szerdán feltétel nélkül megadta magát, a szükséges előkészületek elintézésé-

után előreláthatólag szeptember 29-én fogjuk megszállni.

Ma délelőtt Modlin parancsnoka is felajánlotta az erőd átadását.

Nyugaton nem volt lényeges harci tevékenység. Egy Saarbrücken feletti légi harc során lelőtünk egy ellenséges repülőgépet.

Man szigete közelében egy harci repülőraj sikerrel támadott meg egy nehéz brit cirkálót.

Egy 250 kilós bomba eltalálta a hajó elülső részét. Az előző napon megtámadott nehéz brit hajóhad-erők közül egy repülőgépanyahajót egy 500 kilós bomba, egy csatahajót pedig két 250 kilós bomba talált el, elől és középen. (MTL.)

Orosz csapatösszevonások az észti határon

Róma, szept. 27. A Stefani-iroda jelenti Rigából: A Tass-Iroda tegnapi jelentését a szovjet-orosz viszonyról összefüggésbe hozzák az észti-orosz határról jelentett számottevő orosz csapatösszevonással. Oroszország további szándékairól a legkülönbözőbb hírek keringenek, amelyeket mindamelltt nagy fenntartással fogadnak, annál is inkább, mert a balti álla-

mokban több külföldi állam propagandahivatala erősen működik. Még nem erősítették meg azt a hírt, hogy a moszkvai kormány határozott formában követelte volna Észtországtól, hogy engedjen át egy kikötőt Szovjet-oroszországnak tengeri támaszpontul. Paets észti köztársasági elnök megbeszélést folytatott Selter külügyminiszterrel és Laidonor hadügyminiszterrel.

Ribbentrop többórás megbeszélést folytatott Sztalinnal és Molotovval

Moszkva, szept. 28. (Német Táv-irati Iroda.) Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter szerdán este Schulenburg gróf moszkvai német nagykövet jelenlétében több órás megbeszélést folytatott Molotov szovjetországi kormányelnökkel és külügyi népbiztossal s Sztalinnal. A megbeszéléseket ma, csütörtökön folytatták. (MTL.)

Moszkva, szept. 28. (Német Táv-

irati Iroda.) Ribbentrop birodalmi külügyminiszter Molotov külügyi népbiztossal és Sztalinnal csütörtök délbén folytatta megbeszéléseit, amelyek három órától félhatig tartottak. Este 7 órakor a Kremlben díszebéd volt, amelyet amelyet Molotov a német birodalmi külügyminiszter tiszteletére rendezett. (MTL.)

Díszebéd a Kremlben

Moszkva, szeptember 28. (Német Táv-irati Iroda.) A Kreml-palotában csütörtökön este hét órakor Molotov külügyi népbiztos díszebédet adott Ribbentrop birodalmi külügyminiszter tiszteletére. Az ebédén szovjet részlől megjelent Sztalin, Vorosilov hadügyi népbiztos, Potemkin külügyi népbiztos-helyettes, Skwarzew berlini szovjet nagykövet és Babarin, a szovjetunio berlini kereskedelmi képviselője. Német részlől jelen volt Schulenburg gróf moszkvai német nagykövet, Forster danzigi körzet-vezető és Ribbentrop külügyminiszter kísérete.

Az ebéd folyamán pohárköszöntő hangzott el. Ezekben mindkét rész-

ről hangoztatták azt a készséget, hogy a német-orosz politikai és gazdasági viszonyt továbbra is kimélyítsék és fejlesszék.

Az ebéd után Ribbentrop birodalmi külügyminiszter az Operaházba ment a tánckar előadására. A tanácskozásokat röviddel éjjél után folytatták a Kreml-palotában. (MTL.)

Tallin, szept. 28. (Havas.) Selters észti külügyminiszter, akit Moszkvába hívtak szovjet-észti kereskedelmi szerződés aláírására, sürgősen visszatér Tallinba, hogy tanácskozzék a kormány tagjaival azokról a kiegészítő javaslatokról, amelyeket a szovjet bele akar vétetni a szerződésbe. A hatóságok a

Hitler meglátogatta a visszatért tengeralattjárók legénységét

Wilmshafen, szept. 28. (Német Távirati Iroda.) Hitler vezér és kanclár Raeder vezértengernagy, a német haditengerészet főparancsnokának kíséretében váratlanul meglátogatta Wilhelmshafenben az ellenség ellen végrehajtott sikeres útkijáratot visszatért német tengeralattjárók legénységét.

A szovjet hadijelentésében Sianki megszállása is szerepel

Moszkva, szept. 28. A szovjet-orosz vezérkar szeptember 27-éről a következő hadijelentést tette közzé:

A szovjet hadsereg csapatai a demarkációs vonal felé irányuló előrenyomulásuk közben megszállották Grabow, Masovetsk, Drogi-

ehin, Krasnostaw városokat, Zawada, Krakowets, Moseika és Sianki állomásokat. Azonkívül folytatták a nyugat-fehérorosz és nyugat-ukrán terület megtisztítását a lengyel hadsereg maradványaitól. (MTL.)

Házkutatások Párisban

Páris, szept. 28. (Magyar Távirati Iroda.) A rendőri hatóságok a komunistapárt feloszlata után Párisban és az ország sok más városában, főként a nagy északfranciaországi iparközpontokban házkutatásokat tartottak a kommunista párhelyiségekben, szervezeti központokban és a pártvezérek magánlakásaiban. A lefoglalt nagymennyiségű okmányt és propa-

ganda anyagot az ügyészség rendelkezésére bocsátották. (MTL.)

Páris, szept. 28. (Stefani.) Daladier miniszterelnök csütörtökön hosszas tanácskozást folytatott az angol nagykövettel, akivel megvitatta a két országban előforduló kommunista tevékenységgel szemben tanúsítandó irányvonal kérdését. (MTL.)

Francia és angol hadijelentések

Páris, szeptember 28. (Havas.) Hivatalosan jelentik csütörtök este: Csapatunk helyi jellegű támadása a Moseltől közvetlenül keletre fekvő vidéken kedvezően folyt le. Foglyokat ejtettünk. (MTL.)

Páris, szeptember 28. (Magyar Távirati Iroda.) Illetékes francia helyen csütörtök este kijelentették, hogy szeptember 25-ig a nyugati harctéren a francia hadsereg vesztesége halottakban mintegy 500 fő volt.

London, szept. 28. A szerdai nap folyamán és a csütörtökre viradó éjszaka az angol léghaderő újabb felderítő repüléseket végzett Németországban a nyugati arcvonal felett. Noha repülés közben ellenséges gépekkel találkozott, mégis értékes adatokat szereztek. Az angol gépek sértetlenül tértek vissza kiindulási pontjukra. (MTL.)

Páris, szeptember 28. Félhivatalosan közlik, hogy a Saarbrücken-től nyugatra elterülő erdős dombvidéken, a Saar balpartján lezajlott német támadás zavarta megszerdán a francia hadszíntér nyugalmát. E környék, amelyet nyugaton a Saarba ömlő Nied folyása határol, még két héttel ezelőtt is élénk ellenséges támadások színhelye volt. A szerdai támadásnál erős ellenséges őrzőerőket vetettek hareba, mint minden al-

kalommal, amikor a német csapatok támadást kísérelnek meg a harctér különböző pontjain. Itteni benyomás szerint az ellenséges hadvezetőség ezekkel a tapogatózó támadási kísérletekkel az arcvonal valamennyi szakaszán arra törekszik, hogy megsejtsa a francia hadiszándékokat. Mint előzőleg is történt, az önműködő fegyverek tevékenysége most is meggátolta a német támadási kísérletet.

Ha a szárazföldi harcban változás nem is történt, a légi hadműveletekről már nem lehet ugyanezt mondani. A szövetségesek légi hadműveletei egyre nagyobb méretet öltenek. Figyelemreméltó, hogy a főparancsnokság csütörtöki jelentése először tesz célzást az angol és francia légi erők együttműködésére. Ennek az együttműködésnek a súlya már érezhetővé is vált a nyugati harctéren. Különösen a vadászgépek fejtenek ki élénk tevékenységet, amelyek a Siegfried-vonal felett a szárazföldi összetűzések színhelye felett több alkalommal hareba bocsátottak német vadászgépekkel. A francia repülőgépek több alkalommal messze berepültek németország terület felé és főleg a fontosabb közlekedési útvonalak és vasútvonalak felett végeztek repüléseket. (MTL.)

Cáfolják a Jugoszláviához intézett gazdasági ultimátum híreit

Belgrád, szept. 28. (Német T. I.) Jól tájékozott jugoszláv körök erőiesen cáfolják azokat a külföldi sajtójelentéseket, amelyek szerint a Német Birodalom állítólag gazdasági ultimátumot intézett Jugoszláviához. Ugyanazok a körök hozzátesszik, hogy Németország teljes mértékben tekintetbe veszi Jugoszlávia gazdasági helyzetét. (MTL.)

Belgrád, szept. 28. (Német Távirati Iroda.) A német gazdasági küldöttség csütörtökön Belgrádba érkezett s azonnal érintkezésbe lépett a jugoszláv küldöttséggel. — (MTL.)

Belgrád, szept. 28. (Avala.) Cvetkovic miniszterelnök, Macsek h-

miniszterelnök és több miniszter részvételével szerdán a miniszterelnökségen fontos értekezletet tartottak. (MTL.)

Összeül a fasiszta nagytanács

Róma, szept. 28. A fasiszta párt nagytanácsa október 21-én Palermóban összeül. (MTL.)

Moszkva, szept. 28. Boidev ezredes, a bolgár repülésügy igazgatója Moszkvába érkezett, hogy tárgyalást folytasson a szofia-moszkvai légivonal felállítására tárgyában. (MTL.)

Lemondott a román miniszterelnök és a propaganda miniszter

Bukarest, szept. 28. Argeseanu tábornok, akinek miniszterelnöki megbízatása csak ideiglenes jellegű volt, lemondott. Helyére a király Constantin Argetoianut nevezte ki, aki az esküt már le is tette. Eugen Titeanu propaganda-miniszter helyére Radian Alexandrut, Argetoianu egyik belső munkatársát nevezték ki. Ez utóbbi hosszú időn keresztül földmivelésügyi államtitkár volt. (MTL.)

A román kormány új tagjai a következők: miniszterelnök Constantin Argetoianu, belügyminiszter Nicolai Ottescu volt tartományfőnök, közrendügyi miniszter Gabriel Marinescu, eddigi belügyminiszter, a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalnak szervező minisztere Ion Giurescu, volt kereskedelmi miniszter, propaganda miniszter Alexandru Radian.

A Szentszék újabb békelepet nem kezdeményezett

Róma, szeptember 28. Azokkal a hírekkel szemben, amelyek szerint XII. Pius pápa a londoni és párisi kormányknál olyan lépéseket tett volna, amelyek döntő kihatással lehetnek a jelenlegi összetűzésre,

vatikáni körökben kijelentik, hogy az összetűzés elsimítására és elszigetelésére tett két ismert lépésen kívül a Szentszék semmi újat nem kezdeményezett. (MTL.)

Német és angol jelentések a légi támadásról

Berlin, szeptember 28. (Német Távirati Iroda.) Az angol rádió azt állítja, hogy német légi kötelékek az angol tengeri haderő ellen intézett támadása alkalmával a németek semmi eredményt sem értek el. A német rádió ezzel szemben a következőket állítja meg:

Szeptember 26-án délután 3 óra felé német légi haderők a norvég és skót partok között megtámadták az angol nyílt tengeri hajóhad

részeit. Egy nagy, legmodernebb építésű repülőgép anyahajó fedélzetét egy nagyméretű bomba telibe találta. Hatalmas robbanás volt a következménye ennek. (MTL.)

London, szept. 28. A Press Association megeafolja azokat a híreket, amelyek szerint az Arc Royal angol repülőgépanyahajó megsérült. A hajó rendes beosztási helyén van. (MTL.)

Az észt kormány tiltakozása Moszkvában

Tallin, szept. 28. (Stefani.) Az észt kormány tiltakozott Moszkvában észt területnek szovjet területnek szovjet gépek által szerdán történt átrepülése ellen.

Észt körökben szerencsétlen vélelnek tekintik, hogy ismeretlen tengeralattjáró éppen akkor torpedózott meg egy szovjet

gőzöst a narvai öbölben, amikor Selter észt külügyminiszter Moszkvában tartózkodik. (MTL.)

Peelós észt körök a leghatározottabban viszautasítják azt az orosz vádat, hogy az észt hatóságok összejártsanak a lengyel haditengerészettel. (MTL.)

Rövid táviratok

Brüsszel, szeptember 28. Hivatalosan jelentik, hogy október 1-én újabb tartalékosokat hívnak be. A behívások kiegészítik a már behívott szállítási és forgalmi csapat-egységeket. (MTL.)

London, szept. 28. (Német Távirati Iroda.) A lőszerügyi minisztérium közlése szerint csütörtökön az egyik északangliai lőszergyárban robbanás történt, amelynek eddig 15 halálos áldozata és 4 sebesültje van. (MTL.)

Moszkva, szept. 28. Szaradsgli török külügyminiszter a csütörtöki nap folyamán nem folytatott eszmecsere a szovjetorosz államférfiakkal. A moszkvai török nagykövetség nem nyilatkozik a török külügyminiszter moszkvai látogatásának további részleteiről.

Az észt követtség még nem utazott el Moszkvából. Selters észt külügyminiszternek szerdán este a Kremlben folytatott tárgyalásáról semmi sem vált ismeretessé. (MTL.)

Kopenhága, szept. 28. Mint a Reuter Iroda jelenté, a Kuresaar észt hajón Limnhamn svéd kikötőbe érkezett tengerészek kijelentették, hogy a Brement látták Murmansk jegestengeri orosz kikötőben. (MTL.)

Moszkva, szept. 28. (Havas.) A Pionier szovjetorosz hajó kapitánya, rádiótávíratban jelentette, hogy szept. 28-án 2 órakor a narvai öböl bejáratánál ismeretlen tengeralattjáró megtámadta és kényszerítette, hogy a sziklák között zátonyra fusson. A hajó személyzete veszélyen kívül van. — (MTL.)

Osló, szept. 28. (Havas.) A Nyland 3325 tonnás svéd teherhajót Stavenger szélességében, norvég felségjogon kívül eső vizeken csü-

törtökön délelőtt elsüllyesztették. Azt gyanítják, hogy a hajót egy külföldi tengeralattjáró támadta meg. A teherhajó 28 főnyi legénységét megmentették. (MTL.)

Róma, szept. 28. A Lavoro Fascista „Lengyelek magyar földön” címmel hosszú budapesti tudósítást közöl, amelyben beszámol a lengyel menekülteknek a magyar fővárosba való érkezéséről. A Lavoro Fascista budapesti tudósítója ezután hangoztatja, hogy Magyarországon komoly érdeklődéssel követik a Duce böles és határozott fellépését. Nincs ma olyan magyar ember, aki ne nézné teljes bizalommal Olaszország magatartását. A helyzet annyi ismerlent rejti magában, hogy mindenki békét, igazságos békét akar. (MTL.)

V i g s z i n h á z

A legizgalmasabb francia világhírű

Megrázó történet a világháború kitérésének napjaiból:

Ultimátum

Főszer.: ERICH V. STROHEIM — Dita Parlo — Abel Jacquin.

Szenzációs felvételek a német-lengyel harcokról!

Bemutató ma!

Félmillió kínai hadsereget körülzártak a japánok

Tokió, szeptember 28. A Domei Iroda jelenté: Kanazava ellentengernagy kijelentése szerint a Csangcsától, Hunan tartomány fővárosától északra fekvő hegyvidéken a kínai központi hadseregeknek Csangkajsek közvetlen vezetésével álló mintegy félmillió katonáját körülzárták. A japán szárazföldi haderők és a hajóhad hatásosan összeműködik. A hegyes terep jelentékenyen megnehezíti a japán hadműveleteket, amelyeknek célja,

hogyan a félmillió kínai hadseregek dél felé elvágják a visszavonulást útját és döntően megverjék.

Sanghai, szept. 23. (Német Távíráti Iroda.) A japán megfigyelő repülők jelentik, hogy Csangcsa, a Hunan tartomány fővárosa esütőtök reggel óta lángokban áll. A japán hadijelentés szerint a visszavonuló kínai csapatok gyűjtöték fel a várost. A japán csapatok 30 km-re vannak Csangcsától. — (MTI.)

A washingtoni szenátus külügyi bizottsága a fegyverkieltelti tilalom megszüntetése mellett döntött

Washington, szeptember 28. A szenátus külügyi bizottsága háromórás vita után 16 szavazattal 7 ellenében fogadta el az úgynevezett Pittmann törvényjavaslatot, amelynek célja a fegyverkieltelti tilalom megszüntetése. Gilette és Reynolds demokratapárti és White köztársasági párti szenátor a ja-

vaslat mellett szavazott ugyan, hogy meggyorsítsa az általános vita menetét, de mindhárman fenntartották maguknak azt a jogukat, hogy később még állást foglalhassanak a javaslattal szemben. A szenátusban pénteken kezdik meg a törvényjavaslat általános vitáját. (MTI.)

A Knickerbocker-ügy

Berlin, szept. 28. (Német T. I.) Mömer dr., a propagandaminiszterium külföldi sajtóosztályának vezetője a külföldi sajtó képviselői előtt nyilatkozott a Knickerbocker ügyről. Az egész kitalálás — mondotta —, amely Knickerbocker határozatlan állításaival kapcsolatos, mutatja, hogy egy ízetelt ellenséges üggyel van dolgunk. Bömer dr. felkérte ezután a kül-

földi sajtó képviselőit, tegyenek javaslatokat, hogy maguk, hogyan lehetne ezt az ügyet a legsimábban tisztázni. Azt ajánlotta a megjelent lapkiadók, hogy tegyenek közre segítségükkel és tegyenek javaslatokat. Minden készíadásukat megtérítik. Meg kell állapítani: mi az igazság és mi a becsületlen hazugság. (MTI.)

A német és olasz sajtó Varsó kapitulációjáról

Berlin, szept. 28. (Német T. I.) A német sajtó kiemeli Varsó feltétel nélküli megadásának jelentőségét. A „Berliner Börsenzeitung“ többek között a következőket írja. A Varsóért folyó harc az utóbbi hetek eseményeinek különösen drámai részlete volt. Nem jelentett ugyan döntő eseményt magára a hadjáratra, hiszen annak a sorsát eldöntötte már az a körülmény, hogy Radomnál és Kutnónál sok lengyel hadosztály reménytelenül bekerítettek, továbbá, hogy Breszl-Litovszka előtt és hogy a német déli hadsereg ellenállhatatlan lendülettel meghódította Galiciát.

A németeket azonban arra akarták kényszeríteni, hogy hosszú és mindkét részre súlyos harcot folytassanak az elfoglalásért, ezt azután az ellenség részéről Németország elleni propaganda használták volna ki. A gyors német beavatkozás véget vetett ennek a kísérletnek.

A „Völkischer Beobachter“ többek között ezeket írja:

Varsó elfoglalásának napja a lengyel nép számára is új út kezdetét jelentheti. A németek számára ez a né-

met ügy igazságának jelképe és megerősítése annak a hitnek, amellyel Németország követi a vezér zászlaját. (MTI.)

Milánó, szept. 28. (NST). Az olasz lapok rendkívül jelentőséget tulajdonítanak Varsó kapitulációjának.

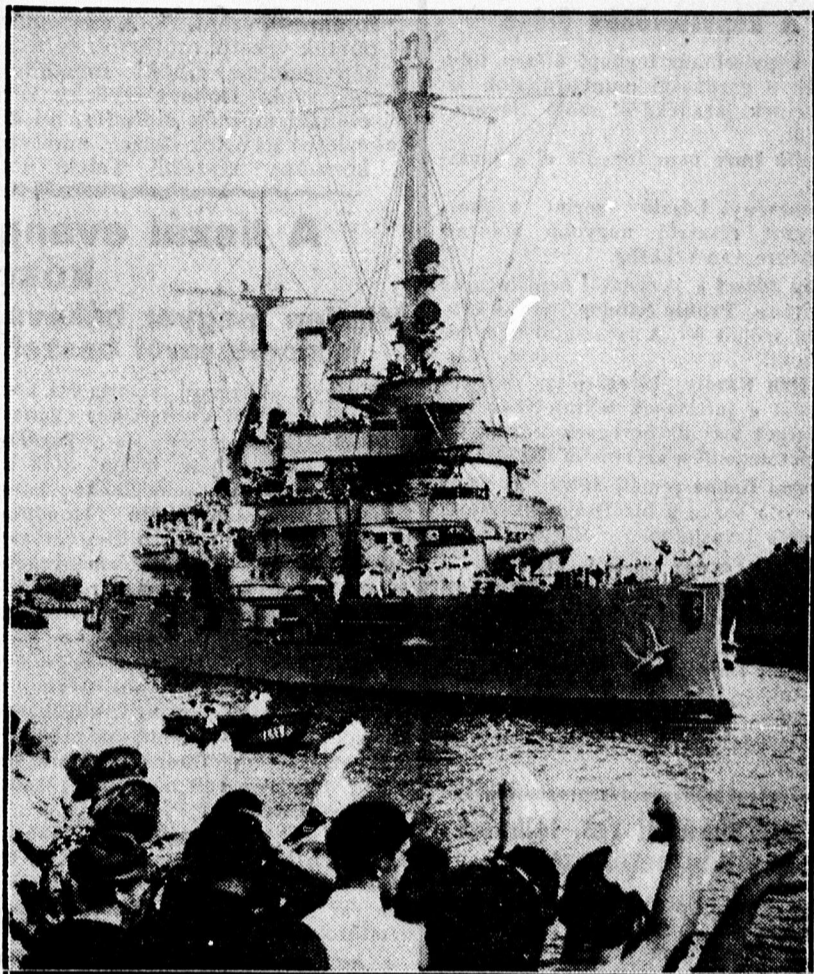
A „Corriere della Sera“ azt írja, — hogy a város átadása a lengyelek reménytelen, de hősies küzdelmének a végét jelenti. A „Popolo d'Italia“ szerint a még két helyen ellenálló lengyelek előreláthatóan követni fogják Varsó példáját.

A földreform tárgyalása

Budapest, szept. 28. A MÉP-nek az egyesített bizottsága csüktörtökön délután Ivády Béla elnökelével megkezdte a földbirtokpolitikai javaslat részletes tárgyalását. A tanácskozáson résztvevő vitéz Teleki Mihály gróf, földművelésügyi miniszter. A bizottság a javaslat tárgyalását kedden délután 5 órakor folytatta. Az értekezlet után a párt helyiségében pártvacsera volt, amelyen igen nagy számban vettek részt a párt tagjai.

Egy kórház kiürítése Londonban

A Schleswig-Holstein német iskolahadihajó, mely részt vett Gdynia lengyel kikötő és II. éla-filsziget ostromában.

5 hónap és 80 ezer pengős pénzbírság szőnyegcsempészésért

Kupferstein István régiségkereskedő vámjövédéki kihágással vádolva állott a budapesti büntető-törvényszék előtt. A vád szerint néhány héttel ezelőtt Budafokon észrevették, hogy igen nagy mennyiségű keleti szőnyeg van nála. Nyomban felelősségre vonták. A pénzügyőrök előtt azzal védekezett, hogy a szőnyegek nem az ő tulajdonai, hanem mint szakértőt hívták meg Nagykanizsára és ott

megkérték, hogy a szőnyegeket hozza magával Budapestre.

Kiderült, hogy Kupferstein már több ízben csempészett szőnyegeket Fiuméből Bécsbe, onnan Nagykanizsára, majd Budapestre. A tanúk kihallgatása után a törvényszék Kupferstein Istvánt vámjövédéki kihágás miatt hathónapi fogságra és 80.803 pengő 69 fillér pénzbírságra ítélte. Az ítélet nem jogerős.

A német-orsz viszony

Berlin, szeptember 28. (Magyar Távíráti Iroda.) Varsó feltétel nélküli megadását mellett Berlint elsősorban Ribbentrop külügyminiszter moszkvai útja érdekli.

A „Völkischer Beobachter“ vezércikke megállapítja, hogy a két nagy nép, az orosz és a német belátta, hogy mindaddig, amíg egymás ellen fordult, csak vesztett. Hitler kancellár kijelentette, hogy mindkét nép megmarad belpolitikai elgondolásai mellett, azonban más téren a közös érdekek egy úton vezérlik őket. Az augusztus-

végi történelmi események óta Németország és Szovjet-Oroszország egy úton halad. Ennek főleg gazdasági téren vannak nagy előnyei. És ezeket a gazdasági és kereskedelempolitikai lehetőségeket — fejezi be cikkét a „Völkischer Beobachter“ — tovább akarjuk fejleszteni és szívesen folytatunk Szovjet-Oroszországgal becsületes együttműködést, amelytől minden biznnyal Európa történelmének új nagy fordulatát és fellendülését várhatjuk.

Elítélték egy szabómestert, mert verte inasát, ki öngyilkos lett

Szijjártó-Szabó Ferenc szentesi szabómestert súlyos testisértés miatt belyezték vád alá, mert a — vád szerint súlyosan bántalmazta inasát, a 15 esztendő Varga Lajost. A fiú a bántalmazás után öngyilkosságot követelt el felakasztotta magát és meghalt.

A szabómester a tárgyaláson csak részben tett beismerő vallást.

— Háromszor ütöttem arcul, mert tiszteletlenül viselkedett velem szemben. Más esetben nem bántottam.

A bíróság egész sereg tanút hallgatott ki. Az egyik tanú, Führer Béla könyvkötő így vallott:

— Nem számoltam meg az ütéseket, de szerintem legalább harmincszor-negyvenszer ütötte arcul az inasát. — Hiába kértük, hogy ne bántsa már az inasát, tovább ütötte-verte, amíg teljesen ki nem merült.

— Csak ritkán vertem meg, sokkal kevesebbet, mint amennyit megérdemelt volna.

A járásbíró a szabómestert négyhavi fogságra ítélte. Az ítélet nem jogerős.

A képviselőház ülése

A képviselőház tegnapi ülésén folytatták a gazdasági munkavállalók özvégvényeinek járadékáról szóló javaslat vitáját.

Palló Imre nem fogadta el a javaslatot.

Rabesányi László szerint a Kormányzat részéről nagyobb áldozatkészségre van szükség.

Pap József a javaslatot nem fogadta el. Utána **Pröhle Sándor** nyilas képviselő szólalt fel. A javaslatot nem fogadja el.

Wirth Károly kifogásolta, hogy a javaslat a juttatások tekintetében különbséget tesz az özvegyek között. — Részletmegoldás, ezért nem fogadja el.

Vajna Gábor reméli, hogy a részletes vita során a bizottságban változtatnak a javaslaton.

Abonyi Ferenc azt fejtegette, hogy a javaslat nem kielégítő sem szociális szempontból, sem magyar szempontból sem.

Gruber Lajos nem fogadta el a javaslatot.

A Ház pénteken délelőtt 10 órai kezdettel folytatja a javaslat tárgyalását.

A hosszúpályi ref. lelkeszi állás betöltése

Hosszúpályiban Csighy Andor lelkipásztor halálával megüresedett lelkipásztori állást meghívás útján akarták betölteni. **Kulesár Ferenc**, **Birinyi János**, **Tamás Ferenc** debreceni segédlelkészek és **Vass Zoltán** hosszúpályi segédlelkész neve került kombinációba. A presbiterium azonban nem döntött szótöbbséggel egyik lelkész meghívásáról sem, így valószínűleg választás útján töltik be Csighy Andor lelkipásztor örökét.

Négy felesége volt, hét hónapra ítelték

Budapest, szeptember 28. Egy négyfeleséges tisztviselő házassági ügyei kerültek a budapesti büntetőtörvényszék elé. A vádlott **Majdik Zoltán** magántisztviselő volt. Kettős házasság és sikkasztás címén indult eljárás ellene. A vádirat szerint **Majdik** annak ellenére, hogy **Kiss Julián**ával való házassága érvényben volt, feleségül vette **Vargyas Ilonát**. A sikkasztást azzal követte el, hogy óvadékos alkalmazottat vett fel és a pénzt elköltötte.

A magántisztviselő a bíróság előtt elmondotta, hogy **négyeszer nősült**. Az első felesége meghalt, a másodikától elvált, a harmadik elzavarta őt. Így vette feleségül **Vargyas Ilonát**.

Kihallgatták a harmadik feleséget. Súlyosan terhelt vallomást tett. A negyedik feleség viszont kijelentette, hogy boldogan élt **Majdik Zoltánnal** és *akar maradni a felesége*.

A törvényszék a sokfeleséges tisztviselőt nem jogerősen **hét hónapi börtönrre ítélte**.

— **Nem bombázták Fridrichshafent**, állapították meg azok a semleges külföldi újságírók, akiket meghívott a német hadvezetőség, hogy a helyszínen győződjék meg annak a francia hírnek a valótlanosságáról, emlyben a légi kikötő bombázását jelentették. A munka folyik úgy a városban, mint a repülőtéren zavartalanul.

— **A kritikus életkorban** reggelként éhgyomorra egy-egy pohár természetes **Ferenc József** keserűvíz régóta bevált kitűnő hatású házi-szer, amely állandó használatra is igen alkalmas. **Kérdezze meg orvosát!**

Pártközi értekezlet volt

Budapest, szept. 28. A parlamenti pártok vezetői csütörtök délután a képviselőház elnöki fogadótermében vitéz **Bobory György** képviselőházi alelnök elnöklésével értekezletre gyűltek össze, amelyen a kormány részéről **Teleki Pál**

gróf miniszterelnök és **Zsindely Ferenc** miniszterelnökségi államtitkár vett részt. Az értekezlet 5 órától 8 óra utánig tartott és azon a parlament munkarendjével kapcsolatos kérdéseket vitatták meg.

A tiszai evang. egyházkerület közgyűlése**Minden magyar békevágyáról és függetlenségünk biztosításáról beszélt Lichtenstein főgondnok**

Diósgyőrött tegnap tartotta évi közgyűlést a tiszai evangélikus egyházkerület. Istentisztelet és **Turóczy Zoltán** püspök-elnök imája után az egyházkerület felügyelő elnöke: **homrogdi Lichtenstein László** főgondnok köszöntötte a hazatért hittestvéreket, gyülekezeteket és intézményeket: mindannyian lelkes magyar szívvel dolgozunk azon, hogy a szentistváni öshazához visszatért Felvidék és Kárpátalja minél szorosabban kapcsolódjanak be a magyar életközösségbe, a hitükhöz tartozók pedig evangélikuságunk egyházépítő munkásságába, hiszen erre az együttműködésre valóban soha nem volt nagyobb szükség, mint napjainkban.

— A mostani történelmi időkbe, így folytatta **Lichtenstein** elnök — lehetetlen meg nem emlékezni minden magyar békevágyáról és arról a dicső férfiről, aki a magyar nemzet oszlat-

lan bizalmának letéteményese, akinek mint népe atyjának hivatása és küldetése az, hogy történelmünk folytonosságának képviselője, megőrzője és védője legyen. (Mindenki feláll és úgy ünnepli az államfőt). Üdvözljük a Kormányzó Ur Ófőméltóságát hódolattal és szeretettel e sorsdöntő időkben, egyházkerületi közgyűlésünk részéről is. (Dörgő, szünni nem akaró éljenzéssel csatlakoztak a közgyűlési tagok e szavakhoz).

— Az országnak mai helyzetében elengedhetetlenül szükség van a nemzet minden fiának egységes magatartására, mert csak így biztosíthatjuk a Dunavölgyében függetlenségünket és csak így jöhet el feltámadásunk. Súlyt kell helyezni ezenfelül a keresztény egyházak közötti bensőséges testvéri jóviszony ápolására és fenntartására is.

Egyelőre csak kiscgazdától és hasonló kisemberektől vásárol búzát a Futura

Budapest, szept. 28. A külföldi szállítási nehézségek miatt a Futura céldó szerint csak az ötvenhat kat. holdnál nem nagyobb birtokkal, vagy bérlettel rendelkező gazdáktól, részes aratóktól gazdasági cselédektől és más hasonló kisemberektől vásárol búzát. Annak tehát, aki a Futurának búzát akar eladni, községi bizonyítvánnyal kell

igazolni, hogy búzájának átvételét igényelheti. A pénzügyminiszter a hivatalos lap mai számában közzétett rendeletével a búzaeladás jogosultság igazolása céljából a községi előjárás által kiállított igazolványt, valamint ennek a bizonyítvánnyal a kiállítására iránt előterjesztett kérelmet az illeték alól mentesíti. (MTI.)

Magyarország helyzete megszilárdult, írja a belgrádi Politika

Belgrád, szeptember 28. A »Politika« csütörtöki számában hosszabb cikket közöl budapesti tudósítójától a magyarországi hangulatról. A cikk beszámol arról, hogyan ítélik meg a magyar fővárosban az orosz beavatkozás következtében előállott új helyzetet. *Budapestben azon a véleményen vannak, hogy sem a szövetségnek, sem Németországnak nincsenek támadó szándékai Közép-Európával szemben, úgyhogy a mai helyzet megállapodottnak tekinthető. Magyarország helyzete is megszilárdult. Olaszország befolyása továbbra is igen nagy és remélni le-*

het, hogy ezt fenn is tudja tartani Európának ebben a részében. Magyarországon a Balkán helyzetét is szilárdnak ítélik meg. A cikk elismeréssel adózik a magyar felelős tényezők nyugodt és hidegvérű magatartására a lezajlott német-lengyel háborúban. *Magyarország benemavalkozása tette lehetővé, hogy a viszály ne terjedjen át a Dunamedencére. Mint gróf Teleki Pál miniszterelnök mondotta, az ország nem ragadtatta magát semmiféle kalandra. A közvélemény is megtartja teljes nyugalmát, bár a lengyel tragédia őszinte és mély részvételt kelt. (MTI.)*

Bolgár lapvélemény Magyarország magatartásáról

Szofia, szeptember 28. A félhivatalos **Dues** budapesti keltezésű cikkében a magyarországi helyzettel foglalkozik. *Annak ellenére, hogy az ország katarain hadműveletek folynak — írja a lap —, magyar politikai körök nagy hidegvérűségről és teljes egyetértéstről tesznek tanubizonyosságot. Mindenképpen a nézetben van, hogy Magyarország nem szabad résztvennie a nagyhatalmak viszályában.*

Állításának igazolására a lap idézi gróf **Teleki Pál** miniszterelnöknek a parlamenti ülészak megnyitáskor mondott beszéde gondolatmenetét.

E beszédet fejtegetve a lap így folytatja:

Valóban Magyarország nyíltan kifejezésre juttatja azt az óhaját,

hogy nem akar résztvenni a viszályban, ugyanakkor azonban nem tagadja, hogy követeli a trianoni szerződésből származó veszteség orvoslását.

Magyarország számot vet azzal is, hogy Olaszország megjelent a nemzetközi színpadon. Mindeztideig senki sem tudja, milyen hatással lesz ez a körülmény Magyarországra további politikájára, de kézenfekvő, hogy nagy változás történt a Dunamedencében.

A bolgár lap cikkét a magyar miniszterelnök fényképe díszíti. (MTI.)

Riga, szeptember 28. Az új lett államvédelmi törvény az összes állampolgárokat, férfiakat és nőket, államvédelmi szolgálatra kötelezi. (MTI.)

SZÍNHÁZ-FILM

A „HÁROM TESTŐR“ Dumas világhírű regényének parodisztikus változata. A romantikus mesét ügyes, humoros jelenetek szövik át. A kísérő műsor érdekes, aktuális. Bemutatta a Hungaria mozgó.

Németország repülőgépeket szállít Romániának

Berlin, szept. 28. (Német Távirati Iroda.) Szerdán Románia számára készített 11 Heinkel-típusú repülőgépes vadászrepülőgépet szállított fel a Heinkel-művek repülőteréről, hogy Romániába repüljön. A román légi haderő, amely jelenleg több mint harminc Heinkel-rendszerű együléses vadászrepülőgéppel rendelkezik, az új gépek átvételére repülőgépezeteket küldött Németországba.

Göring napiparancsa a német légi haderőhöz

A légi haderő főhadiszállása, szept. 28. Varsó meghódolásának napján **Göring** vezértábornagy — mint a Német Távirati Iroda jelenti — napiparancsot intézett a légihaderőhöz. Büszkeséggel állapítja meg, hogy a német hadsereg sikerében döntő része volt a német légi haderőnek, amely az első naptól kezdve ura volt az ellenséges légi ternek. Egyetlen lengyel repülőgépnél sem sikerült német felségterület felett átrepülnie.

— Német katonaszokás szerint — mondja végül a napiparancs — most a kivívott győzelem után még szorosabban megkötjük a sisakot. Bármilyen feladatok várjanak ránk, bármilyen parancsokat ad is nekünk **Führerünk**: Előre, örök német hazánkért. (MTI.)

A romániai és jugoszláviai magyarság akciói

Bukarest, szeptember 28. A magyar parlamenti csoport két napon nagy megbeszélést tartott, amelyen részletesen megtárgyalták a kisebbségi szabályrendeletet, továbbá a fronttárgyalások során vállalt kormánykötelezettségek végrehajtási módozatait. Ez alkalommal megállapították, hogy a rendelkezések nagyrészt nem alkalmazták a gyakorlatban. A parlamenti csoport közel 60 oldalas emlékiratot készített, és ezt átnyújtotta a kisebbségi miniszternek. (MTI.)

Belgrád, szeptember 28. **Dr Várdy Imre** volt szenátor, a magyar kisebbség jugoszláviai vezetője kihallgatáson volt **Beslics Nikolic** közlekedésügyi miniszternél és szóváltotta a jugoszláviai magyar kisebbség legsürgősebb ügyeit. (MTI.)

A budapesti rendőrség uzsora miatt letartóztatta **Hegedűs Károly** 46 éves pénzügyesvezetőt, akiről a rendőrség megállapította, hogy saját pénzt helyezte ki kisebb összegekben és hatszázszázalékos kamatot szedett a kölcsönök után. Rendszerint egy hónapra adott csak kölcsönt és zálogot is kért a rászorultól. A hatszázszázalékos kamatot **Hegedűs** szétosztotta, különböző költségekként számolva fel és így jött létre az uzsorakamat.

— **Váratlan légvédelmi riadó** Kolozsváron. **Kolozsvárról** jelentik: A légvédelmi rendszabályok begyakorlása végett a hatóságok elhatározták, hogy a legközelebbi napokban előzetes bejelentés nélkül légvédelmi riadókat tartanak. A riadójelzés felhangzásaikor minden egyes polgárnak kötelessége lakását azonnal teljesen elsötétíteni, ha a riadó este hangzik el. — A város pontjain külön bizottságok fogják ellenőrizni a légvédelmi rendelkezések pontos betartását s mindazok akik a rendelet ellen vétnek, katonai bíróság elé kerülnek.

Ma este szegedi halászlé és túróscsusza 1.- pengő a Pál sörözőben.

Debreceni autó Füzesabony határában halálragázott egy katonát és elrobogott

A rendőrség keresi az elmenekült titokzatos halálautót

A füzesabonyi csendőrség a tegnapi napon jelentette a debreceni rendőrségnek, hogy a reggeli órákban Füzesabony határában egy debreceni autó elgázolta Szathmáry Lajos 29 éves katonát. Az autó a gázolás után a legnagyobb sebességre kapcsolt be és elrobogott, a helyszínen hagyott azonban egy indexet. Azt is megállapították, hogy a gázolás következtében az autó is megrongálódott s egyik lámpája összetört.

A járőrelők nyomban segítségére siettek a földön vérebén heverő szerencsétlen Szathmáry Lajosnak. Ertesítették az orvost, aki azonban már csak a bekövetkezett halált konstataálhatta. Az elgázolt katona bordáján, fején rettenetes sérüléseket szenvedett, melyek percekkel belül halálát okozták.

A debreceni rendőrség a füzesabonyi csendőrség közlése után nyomban megindította a vizsgálá-

tot, hogy kinek tulajdonát képezi a titokzatos halálautó? Elsősorban abból a szempontból vizsgálták a kocsikat, hogy kinek nincsen indexe, továbbá, melyik autón vannak olyan sérülések, amilyen a gázoló autón megállapítottak a füzesabonyi jelentés szerint. Két autót elő is állítottak, egyiknél az index is volt egészen új, azonban tulajdonosa a kihallgatás és vizsgálat során igazolni tudta, hogy már egy hónapja kiváltotta az indexet. A másik autónak lámpája volt eltörve, azonban ennek az autónak tulajdonosa is alibit igazolt. Tanut tudott megnevezni arra nézve, hogy az autó lámpája már két héttel ezelőtt eltört és a gépen levő egyéb sérülések is régebbi keletűek.

A debreceni rendőrség omst erőlyes nyomozással keresi a debreceni halálautót,

Megvadult lovak keresztülgázoltak egy debreceni gazdálkodón

Súlyos szerencsétlenség történt csütörtökön reggel az Ebes 37. számú tanya közelében.

Birki Sándor 27 éves gazdálkodó kora reggel háromlovas szekeren a közeli földről tökök fuvarozott be a tanya. Már másodsor fordult tökök rakott szekérrel vissza a tanya, mikor az útfélen egy nyul felugrott a szekér elé. Ettől a lovak megvadultak és vad vágatásba kezdtek. Birki Sándor hasztalan igyekezett egyensúlyt megőrizni, lezuhant az ülésről a lovak

közé és a szekér keresztül ment a fiatal emberen. Véresen, eltaposva maradt az út porában. A lovak megbokorodottan, vad vágatással érkeztek be a tanya, míg Birki Sándort a járőrelők szedték fel és értesítették a mentőket. A mentők eszméletlen szálították a sebészeti klinikára, ahol megállapították, hogy a szerencsétlenség következtében gerincesigolyatorést, több bordatörést és súlyos belső sérüléseket szenvedett. Kihallgatni nem lehetett, mert nem tért magához.

Rövidesen megkezdik az Alföldi Takarékpénztár építkezését A jövő évben sor kerül a Dégenfeld-tér rendezésére is

Debrecenben az utóbbi évek egyik legjelentősebb építkezése lesz az Alföldi Takarékpénztár új épületének megvalósítása, mely másfélmillió pengő költséggel már a közeljövőben megindul.

A tegnapi napon Körmeny Nándor, az új épület tervezője felkereste a polgármesteri hivatalban dr. Kölesey Sándor polgármestert az építkezési engedély ügyében és bemutatott a polgármesternek az új épület terveit is.

A renaissance-stílusú terv megnyerte Kölesey polgármester tetszését s csupán kisebb jelentőségű, továbbá stílus szempontú észrevételt tett azzal kapcsolatban.

Elsősorban a kijáratok szaporítását ajánlotta Kölesey polgármester esetleges veszély, tüzeset esetén a tumultuózus jelenetek elkerülése végett. A stílus szempontú észrevételek arra terjedtek

ki, hogy a földszint kissé nyomott volt az üzletsoroknál, itt az elválasztó vonalat feljebb emelni ajánlotta a polgármester s észrevételei erre a néhány változtatásra terjedtek ki, mint mondotta, ezt a stílus egysége érdekében szükséges végrehajtani.

Az engedély ezután — mondotta Kölesey polgármester — megadottnak tekinthető és az építkezés a közeli napokban minden bizonnyal megindul.

Azzal a kérdéssel kapcsolatban, hogy azt soron fogja-e követni a Csapó ucca—Dégenfeld tér sarok rendezése, — kijelentette Kölesey Sándor polgármester, hogy erre feltétlenül sor kerül, azonban későbbi időpontban, mint az Alföldi Takarékpénztár építkezése. Itt ugyanis még más kérdések is szerepelnek, a közgyűlésnek el kell határoznia a telekredezést, a vá-

rosi istálló kitelepítését. Parallel nem lehet csinálni az Alföldi Takarékpénztár építkezésével már csak azért sem, mert a szállítások stb. olyan zsúfolt forgalmat teremtenének azon a helyen, amit nem lehet lebonyolítani. Piskolthy főmérnök azonban már is megbízást kapott, hogy 1940 márciusáig a Dégenfeld téri forgalmi kiképzést stb. vázolja fel s utána megkezdődik annak rendezése is, mely nem fog várni a Tisza palota kérdésének elintézéséig.

A városrendezés terén tehát a jövő évben sorra kerül a Dégenfeld tér régen vajudó kérdése is.

Bihar vármegye közgyűlése

Több megüresedett tisztviselői állást töltöttek be

Biharvármegye törvényhatósági bizottsága szeptember hó 27-én tartotta meg őszi rendes félévi közgyűlését, dr. Molnár Imre főispán elnöklete alatt, aki elnöki megnyitójában a törvényhatósági bizottság nagy számban megjelent tagjainak üdvözlése után az általános helyzetéről kimerítően és áttekinthetően tájékoztatta a közgyűlést. Bemutatta gróf Teleki Pál köszönő levelét miniszterelnöki kinevezése alkalmából küldött vármegyei üdvözlő feliratára.

Dr. Zih Károly országgyűlési képviselővé történt megválasztása s nyugdíjazása folytán megüresedett bihar-keresztesi járási főszolgabírói állásra a közgyűlés megválasztotta dr. Hegyey Gergely várm. aljegyző, tb. vm. főjegyző, h-főszolgabíró, 122 szavazattal, orv. vitéz Szép Sándor vm. másodfőjegyző 29 szavazata ellenében.

Ezen választás folytán megüresedett aljegyzői állásra dr. bucsi Szabo

Tizennyolc magyart lövetett agyon 20 esztendővel ezelőtt

Kassai vendéglős a miskolci törvényszék előtt

A miskolci törvényszék csütörtökön kezdte meg Stöffkó Nándor 44 éves kassai vendéglős, volt légionista tiszt bűnperének tárgyalását. Az ügyészség vádirata 18 rendbeli gyilkosságra való felbujtás büntetével vádolta meg Stöffkót, aki mint cseh légionista főhadnagy 1919 tavaszán cseh hordák élén berontott Putnokra és környékére, ahol valóságos tömegmészárlást hajtatott végre.

Torna községben tizenhárom magyart, Putnokon kettőt, Ormospusztán 3 magyar bányászt lövetett agyon csak azért, hogy megfélemlítse a magyarságot. Stöffkó a húszéves cseh uralom alatt a kassai „Apostolok” című vendéglő tulajdonosa volt. Mikor a város felszabadult, egyik életbenmaradt áldozata felismerte s jelentést tett a hatóságoknak, amelyek letartóztatták s hosszú hónapok munkájával összeállították bűnlajstromát.

A tárgyalásra, amelyet nagy érdeklődés kísért, ötven tanút idéztek meg. A tárgyalás három napig fog tartani.

A vádlott kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek. Járt ugyan, mint legitim cseh hadseregbeli tiszt Putnokon és környékén, de senkinek meggyilkolására nem adott utasítást.

Az áldozatokat és a főtárgyalásra beidézett koronatanut, Gottlieb István földművest, akinek két hozzártatózója esett áldozatul a sor-

túznak, nem ismeri. Ezután Gottlieb Istvánt hallgatták ki, aki fenn tartotta a vizsgálat során tett vallomást, amely szerint Stöffkóban most is felismeri azt a főhadnagyt, aki 1919 tavaszán Putnokon és környékén tömegmészárlást végzetetett.

Az elnök ezután szembesítette a vádlottat és a koronatanut, a szembesítés azonban eredménytelen maradt, mert mind a ketten megmaradtak vallomásuk mellett. A tárgyalás folyik.

— A háború ellen repülőgépekkel is küzdenek Amerikában és röpcédulákat szórnak le a városokban és követelik, hogy tartsák be a semlegeségi törvényt és ne módosítsák. Ne szállítsanak fegyvereket, mert akkor Amerika is bele sodródhat a háborúba.

HIRDETÉS. Az elsőfokú közigazgatási hatóság, mint elsőfokú iparhatóság figyelmezteti a város közönségét, hogy a szikvizes üvegek, az egyes szikvizes üzemek tulajdonát képezik, s mint ilyeneket sem vásárolni, sem eladni nem lehet. Ennek megfelelően tartózkodjék mindenki attól, hogy szikvizes üvegeket vásároljon vagy a birtokában levőket áruba bocsátsa. Amennyiben a hatóság fenti cselekmények elkövetését bárkinél is megállapítaná, minden egyes esetben a törvényes eljárást az illető ellen haladéktalanul folyamatba fogja tenni.

Hungária filmszínház. MA másodsor az izgalmas, vidám és kalandor történet!

A három testőr

Előadások: d. u. 5, 7, 9 órakor!

Világhíradóban:
Képek a német-lengyel harokokról

és Magyar világhíradó!

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Debrecen, József kir. herceg ucca 1. szám. Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás), éjjel 27-89, 11-33. Előfizetési árak havonta 2.— pengő, negyedévenként 9.— pengő, félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő. Egyes szám ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata szept. 23-tól október 1-ig: „Aranyangyal” Piac ucca 50. telefon: 24-58. — „Reménység”, Csapó ucca 22., telefon: 34-21. — „Böcskay” Cegléd u. 22. szám, telefon: 29-14. — „Hun-gária”, Vargakert, telefon: 28-25. MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04. RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

Elhordja az őszi szél

Elhordja az őszi szél a levelet, A lombokról mit sárgulva levett. Meghagyja a szívemen a bánatot. Mit a hűtler kisangyalom okozott.

Őszi szellő szánj meg engem ha lehet Vidd el ezt a búbanatos levelet, Tedd a babám ablakába, hadd lássa, Hátha egyszer a bánatom elássa.

Lőrincz Endre.

Emlékezzünk

— 1916 szeptember 28. — Hevér János, volt budapesti 7. közös huszárezredbeli őrmester járőrrel a Nagyszében környéki Oprea-Kerczisoránál biztosította százada oldalát, midőn egy kisebb lovasjárárt vettek észre. Ezt pár jól célzott lövéssel szétgrasztották de csakhamar két ellenséges lovasszaksz közelített feljükk vágatában. Hevér őrmester azokat is eltűzelve, majd egy menetoszlopban közeledő olan zászlóaljra oly heves és meglepetés-szerű tűz alá fogott, hogy ezek kénytelenek voltak felfejlődni, miközben a tüzeinknek nagyszerű célt mutattak. Hevér még tovább is bátran kitartott helyén és csak midőn már két halottjuk és egy sebesültjük volt és az ellenség tömegénél fogva már majdnem átkarolta, adott parancsot a visszavonulásra. — Hősies magatartásáért az arany vitézségi érmet kapta.

— A Crédó évnnyitó ülése. A Crédó katolikus férfi gyülekezet szombat este hét órakor tartja első ülését a katolikus polgári fiúiskolában. A gyűlésen Hing Vince polgári iskolai igazgató tart megnyitó beszédet, utána Láng Pál h. plébános mond beszédet „Katolikus férfiak, mint világi apostolok” címen.

— Előléptetés a rendőrségen. Fehér István, a debreceni rendőrkapitányság közismert és köztiszteltnék örvendő hivatali főtisztjének a Kormányzó Úr Ófőméltósága augusztus 16-án kelt elhatározásával rendőrségi segédhivatali igazgatói címet és jellegét adományozott. A szép kitüntetés a debreceni rendőrkapitányság tisztviselői karnak egyik legkiválóbb, értékes tagját érte.

— Pest megye főispánját. Barcsay Akost ünnepélyesen beiktatták hivatalába és az eskütétel után átadták neki a megye pecsétjét.

— Zár alá vették a „Mein Kampf” angol kiadásának jövedelmét. Londonból jelentik: Az Ewe-ning Standard jelentése szerint zár alá vették azt a kétezer fontsterlinget, amely Hitler „Mein Kampf”-jának angol kiadásából származott. Ezt az intézkedést az idegen államok alattvalói vagyonát ellenőrző tanács indítványára hozták. (MTL)

Párisból vidékre szállítják a gyermekeket.

A Tisza mellett 20 ezer holdat hasítanak ki rizstermelés céljaira

A földművelésügyi miniszterium mezőgazdasági terve

Budapest, szept. 27. A földművelésügyi kormány számos eszközzel igyekszik előmozdítani a kiscgazdák állattenyésztő tevékenységét és a kivitelben való részvételét. Ezért az ország több mezőgazdasági gócpontjában állami segítséggel, vagy kölcsönrel, kibővítik a megfelelő intézményeket, vagy újakat létesítenek. Már most folyamatban van az orosházi baromfi-hizlaltételep s hűtőház kibővítése és korszerűsítése. Ugyancsak kölcsönt biztosított a földművelésügyi kormány Miskolcon, a város házikézelésében létesítendő hűtőház felállítására, amellyel a borsodmegyei gyümölcstermelést és értékesi-

tést kívánja előmozdítani. Az alföldi kiscgazdák szarvasmarhatenyésztésének s hizlalásának előmozdítása érdekében Orosházán, Makón és Hódmezővásárhelyen állítanak fel egyelőre 50—50 marhára méretezett mintahizlaltételep-t.

Szó van arról, hogy ötmilliópengős sertéshizlaltételepet bocsátanak ki a kiscgazdák számára. Beszélnek arról is, hogy a hortobágyi rizstermelés műtájára a Tisza mellett az új öntözés-tornál felhasználásával húszezer hold földet hasítanak ki rizstermelés céljaira.

— Felszínre hozták a Thetis parancsnokának holttestét. Londonból jelentik: Szerdán felszínre hozták az elmerült „Thetis” tengeralattjáró parancsnokának holttestét is. Megállapítást nyert, hogy a parancsnokot aközben érte a halál, hogy a legénységet akarta megmenteni.

— A pasztörizált tejet a jövőben olyan edényben szállítják, melynek literje két fillérbe kerül. Az edény csak egyszeri használatra való, olyan olcsó műanyagból készül. Így sikerült elérni, hogy baktériummentesen szállítható a tej.

— Az angol polgári védelem női önkéntes szolgálatának elnöke az angol királyné.

— A legnagyobb svéd motoros gőzöst stockholmi jelentés szerint az angolok lefoglalták és angol kikötőbe szállították. A hajó 20.000 tonnás luxusgőzös és a személyforgalmat bonyolította le Amerika és Svédország között. A londoni svéd követ tiltakozott a lefoglalás ellen.

— Hollandia felett, amsterdami jelentés szerint szerdán éjszaka idegen nemzetiségű repülőgépek egész flottája szállt el. A hollandok nem tudták megállapítani a gépek nemzetiségét.

— A galiciai olajkutakon, mint Párisból jelentik, nagy munka folyik. A petróleumkutakat ismét üzembehelyezik és a borslavi területen már 140 kút üzemben is van.

— A kanadai kormány külön engedélyhez kötötte a réz, nikkel, cink, acél, óeskavas és más fémek kivitelét. Ezzel biztosították a kanadai bányakincseket az angol hadiipar számára.

— Az Egyesült Államok területén hetven millió szarvasmarha van. — A lovak száma rohamosan fogy, a juhoké és sertéseké emelkedik. Van egy gazdaság, ahol huszonnégyezer darab szarvasmarha és hatvanháromezer darab sertés van. A tyúkok — száma hatszáz, a napi tojástermés háromszáznegyven ezer darab.

Gyászrovat

Szegedi István állami útkaparó temetése pénteken délután három órakor lesz a Köztemető 2. A) terméből Csurka temetkező rendezésében.

Duka Ilona 20 hónapig, temetése pénteken délelőtt 10 órakor lesz a Köztemető alagsorából, Csurka temetkező rendezésében.

Özv. Soltész Lukácsné róm. kat. 67 éves, temetése pénteken délután négy órakor lesz a köztemetői 4-c. terméből. Lakása: Jánossi ucca 14 sz. Pusztai temetkezési intézet.

Ménés Mihályné sz. Lőrinczy Eszter 68 éves korában elhunyt. Temetése ma délután félnégy órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából, ugyancsak ma reggel félnyolc órakor exhumáljuk elhunyt hozzátartozóit, Hatvan, Péterfia uccai temetőből, Lakás: Bethlen u. 26. Dankó temetkezési intézet.

Tóth Sándor

ny. MÁV ellenőr 65 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután 4 órakor lesz a Köztemető ravatalozó terméből, református szertartással. Lakás: Lónyai ucca 26. sz. Pusztai temetkezési intézet.

— Ha influenzája van, gondoskodjék arról is, hogy gyomra és belei a természetes Ferenc József keserűvíz használata által gyakran és alaposan kitisztítsanak. Kérdezze meg orvosát!

— Svájcban érezhetők már az élelmiszerhiány és bevezetik a jegyrendszert a legfontosabb élelmiszerekre. A jövőhéten megállapítják a fejadagokat is.

— Ertesítjük a római katolikus testvéreinket, hogy a homokkerti kápolnában a szentmise október hó 1-én, délelőtt 9 óra 15 perckor kezdődik. Az elnökség.

— A só árát lényegesen leszállította a szerb sójövődék és ezzel az állam jövedelme a sóból 47 százalékkal csökkent.

— Olaszország négy új cellulosegyárat állít fel és ezzel az ország papripgyártás egész szükségletét fedezik.

— Romániában hirtelen téliesre fordult az idő és minusz 5 fok van. A Kárpátokban 10 milliméteres hó esett.

— Amerika elhatározta, hogy erős flottáját küld a Hawai szigetekre.

GÉPLEIRÁS KURAY, iparkamara

MÁSOLÁS, T. 17-93

— Forró lekvárba esett és halálraégett egy kislány. Kunszentmárton községben Szanák Bálint gazdálkodó udvarán szilvalekvárt főztek. Közvetlenül a földbeágyazott üst melletti tához egy kecske volt kikötve. Lázár Katalin 3 éves leány gyermek is ott forgóldott az üst körül. Közben a kecskével is játszani kezdett, egyszer csak a kecske a fejével úgy lökte meg a kislányt, hogy az a forró lekvárba esett, s belehalt sérüléseibe. Az eljárás a gazda ellen megindult.

— Gábor Magda okl. tanárnő, francia német nyelvtanítását megkezdte, püspöki palota, I. kapu, II. emelet 5.

— Amerikai vöröskeresztes küldöttség érkezik Európába, hogy megvizsgálja a háborús szenvedések enyhítésének kérdését. Először Genfben mennek és onnan utaznak tovább a hadviselő államok fővárosaiba.

— A londoni kórházak rádiumkészletét negyven méter mélységben, a sziklába furt lyukakba rejtették el. A rádium ólomcsövekre rejte került a mélységbe. A nagyértékű és veszedelmes rádium rejtékhelyét csak három ember tudja egész Angliában. A rádiumot a franciák nem rejtik el, mert szerintük nagy szükség lesz rá a háborúban.

Molnár Máriának Mánusz szigetére

A „Márta Bibliakör“ háztartási alkalmazott leánytagjai Molnár Mária misszionáriusnő testvérünknek Mánusz szigetére öt félkilós szeretetsomagot küldtek. Szerény e küldemény, mégis kedves Isten előtt, mert Isten-tiszteletként, hűséges hálával, jökevény adakoztak. Debrecen környékéről való egyszerű, kedves leányok, a falu virágszála, fillérből gyűjtötték össze a rávalót, boldogan adakoztak, mert hisznek abban, hogy az Istennek adott pénz kamatozik, megtérül. Papp Vilike, mint ahogy ők mondják „Vilike kisasszony“ a bibliakör egyik hűséges, lelkes vezetőjének irányításával csomagolták a kis szeretetsomagokat s imádsággal indították útnak Mánusz-szigetére. Molnár Mária üzenetét szívükbe vették: „Csak kitartani az imádkozásban Mánuszért“ és „Már hónapok óta nem ettem annyi kenyere, hogy jóllakhattam volna vele“. Bizony kedvesek ők az Ur előtt. Öröm volt nézni örömteljes készségeket a csomagolásnál, példaadás e tettek is.

Szeptember 24-én a tanyai egyház-körzet hármashelyaljai egyházközségében vallásos ünnepélyt tartottak ügyük előbbrevitelének céljából, a Márta-otthon javára. Cseh Margit, Csutha Margit, Elek Anna, Katona Róza, Mezei Juliska, Joó Erzsébet, Fuksz Mária Fehér Erzsébet, Szász Róza, Szoboszlai Róza, Varga Rózsika szavalatokkal, karénnel és a „Lelkiismeret szava“ című vallásos színdarab előadásával buzgólkodtak a nemes cél sikeréért. A műsor betanítása a kedves Papp Vilike érdeme, úgy ő, mint Siposs Imre lelkipásztor, a bibliakör vezetője és dr. Boér Károlyné kísérték őket útfeljárásukon. Vitéz Szabó Endre körzeti lelkipásztor gondoskodó szeretettel, készséggel sietett fogadására a „Márta bibliakör“ tagjainak, nemcsak kiváló szép beszédet, anyagilag is támogatta a nemes ügyet. Az ünnepélyen jelen voltak László Elek lelkész és felesége, Kovács László állami tanító és még mások is. A hívek nagy örömmel fogadták a leányokat s meghívták őket máskor is hogy tartsanak vallásos ünnepélyt (—)

Pénzért erkölcsi bizonyítványokat hamisított

Néhány nappal ezelőtt a budapesti főkapitányság arról értesült, hogy Török László állásnélküli hivatalnok gyakran fordul meg rovtomultú emberek társaságában s azoknak ajánlato tesz, hogy jó pénzért olyan erkölcsi bizonyítványt szerez nekik, amelyen nem szerepelnek büntetett előéletük kínos adatai.

A megindított nyomozás során váratlanul házkutatást tartottak Török Árpád László szövetséggel lakásán. A házkutatás alkalmával egy frögéppel készült erkölcsi bizonyítványt találtak, amely olyan ember nevére lett kiállítva, aki már kilenc évet töltött különböző fegyházintézetekben s ez a hamisított bizonyítvány a többszörösen büntetett előéletű embert feddhetetlen múltjának tüntette fel. Török éppen leplezése napján akarta az általa hamisított erkölcsi bizonyítványt nagyobb összegért át akarta adni annak, akinek a nevére a bizonyítvány szólt.

A rendőrség Törököt közokirat-hamisítás bűncselekménye miatt letartóztatta.

— Makkai Sándor dr és Vasady Béla dr debreceni egyetemi tanárokat a makói református egyház meghívta előadások tartására. Az előadások időpontja november 5-ike.

— Bertók munkácsi ref. püspök kitüntetése. A Kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére a hitélet terén kifejtett érdemes tevékenység elismerésül Bertók Béla munkácsi ref. püspöknek a magyar érdemrend középkeresztjé adományozta.

Megfulladt a torkán akadt őszi baracktól egy debreceni vasútas

Tragikus szerencsétlenség áldozata lett tegnap délután Nagy Károly nyug. MÁV alkalmazott, Szent Pál ucca 6. sz. alatti lakos.

Nagy Károly este megvaesorázott a családjával, majd az idős 81 éves férfi vaesora után őszi barackot fogyasztott jóízűen. Az őszi barack egy darabja evés közben a torkán akadt és Nagy Károlyra heves fuldoklási roham jött rá. A szerencsétlen ember kivörösödött arcával vergődött néhány percel, majd hirtelen, mintha villámsújtotta volna a földre zuhant.

Családtagjai rémülten siettek segítségére, azonban hasztalan kíséreltek meg bármit, az öreg ember nem tért eszméltre. Értesítették telefonon a mentőket, akik percek alatt a helyszínre rohogtak, azonban már nem tudták segíteni, Nagy Károly ekkor már halott volt. A nyelősévébe kerfű őszi barack darabka fulladást okozott és a halál percekkel előbb bekövetkezett. A tragikus halálesetről jelentést tettek a hatóságoknak s elrendelték Nagy Károly holttestének felboncolását.

Budapest és a vidéki városok Erdekös összehasonlítások a magyar városok ideji költségvetési adataiból

Igen érdekes táblázatot közöl a Városok Lapja legutóbbi száma. A lapban közölt kimutatás a városok ideji költségvetési adatait hasonlítja össze és ebből a kimutatásból elsősorban a magyar vidéki városok helyzete a legszembetűnőbb, mert az tűnik ki belőle hogy a tíz vidéki törvényhatósági város ezévi kiadása mindössze egynegyede Budapest kiadásainak. Baja, Debrecen, Győr, Hódmezővásárhely, Kecskemét, Miskolc, Pécs, Sopron, Szeged és Székesfehérvár, tehát a tíz legnagyobb magyar vidéki város ezévi kiadása összesen 46 és félmillió pengő, viszont Budapesté 166 millió pengő, vagyis közel háromszor annyi. Még jellemzőbb ez az összehasonlítás ha az összes vidéki város 94 és félmillios költségvetését állítjuk szembe a 166

millió budapesti költségvetéssel, hiszen ez azt jelenti, hogy az egész magyar vidék városi háztartása csak ket-harmadát használja fel annak a pénznek, amibe Budapest egyévi háztartása kerül.

A vidéki városok között 10 és félmillióval Debrecen az első, 7 és félmillióval Szeged a második, 5,8 millióval Pécs a harmadik, ezt követi 5,4 millióval Kecskemét, majd 4,3 millióval Miskolc.

A legnagyobb pótdát (135 százalék) Hódmezővásárhely vetette ki, Kecskemét 105, Miskolc 100, Debrecen 80, Szeged 70, Baja 60, Győr 58 százalékos pótdával operál. A kereseti adó a 10 törvényhatósági város közül hétben 5 százalék.

Tíz hónapi börtönre ítélték Váci Lászlót az álfőhadnagyot és debreceni áldetektívét

A debreceni törvényszéken esütörtökön délelőtt vonták kérdőre Váci Lászlót, akinek szélhámos-ságairól annak idején részletesen beszámoltunk. Váci László főhadnagynak, majd detektívnek adta ki magát és befurakodott a legjobb társaságokba. Mulatozott és családokkal szerezte meg a vidám élet-hez szükséges pénzt.

A tárgyaláson dr. Fővényessy Sándor elnök kérdésére igen halk hangon tette meg beismerő vallomását. Azt tagadta, hogy egyetemi hallgatókat lopott volna meg tánc közben, tagadta azt is, hogy két olasz egyetemi hallgatót ő lopta volna el a pénzét a Tisza István internátusból.

A bíróság előtt a károsultak sorában vallomást tett Pikó trafik-tulajdonos arról, hogy esalt ki 20 pengőt Váci László, aki detektívnek adta ki magát és hamis pénz után „nyomozott“. Részletesen feltárult a bíróság előtt Leifer Jakab lakásán tartott „házkutatás“ a valuták után. Kohajda Sándor arról beszélt, hogy az elegáns öltözékű, jó fellépésű Váci László azt mondta neki, hogy egy báró ismerősének a borát szeretné eladni, de ő maga nem tevékenykedhet az üzleti életben, mert tényleges főhadnagy és csak mint csendes társ szerepelhet. Ötven pengőt felvett előlegül a borizletre, de kiderült, hogy nem volt megbízatása bor értékesítésre és az ötven pengőt sem adta vissza.

a várost is elhagyta és lakását Váci Lászlóra bízta, aki azután ellopta a lakásról Piri József fényképezőgépet, irógépet, könyveit. Váci meg Budapestre is felment Piri József után és 90 pengőt kért azzal, hogy nyomozni kellett a fővárosba utazni, de a vonaton ellopták csomagját és 300 pengőjét.

Varga Lajostól kicsalt egy aranygyűrűt, Kovács József tanárjelölt arról beszélt, hogy Váci a nyári egyetemistákkal barátkozott össze, különösen egy német egyetemi hallgatóval és engedelny nélkül tartózkodott a Tisza István internátusban és aludt is a német egyetemi hallgató szobájában. Az internátusban úgy ismerték, mint Freinek Károly földbirtokost, aki főhadnagy.

A védő kérte, hogy orvosszak-értő vizsgálja meg a vádlott elme-állapotát, mert alapos a gyanu, hogy nem beszámítható.

Vádlott: Nem kell megvizsgálni, már van orvosi vélemény!

Elnök: Igaz, már itt a vélemény, hogy korlátoltan beszámítható.

A bíróság a bizonyítékok alapján elítélte lopások és csalások miatt tíz hónapi börtönre. Dr. Fejes István ügyész tudomásul vette az ítéletet, Váci László soknak találta és enyhítést kérve a táblához folyamodott. A védő kérte az ítélt szabadlábra helyezését, de a bíróság a kérést elutasította.

— Beiratkozások az Olasz Kultur-intézetbe folyamatosan vannak. Tandíj nincsen, csupán beiratkozási díjat kell fizetni, amely kezdők részére 2, haladók részére 4 pengőben állapított meg egy félévre. Az Olasz Intézetbe beiratkozott hallgatóknak nemcsak a nyelvtanfolyamokon, hanem az Olasz Intézet által rendezett minden előadáson, ünnepélyen és koncerten ingyen vehetnek részt. Az előadások október 16-án kezdődnek.

Elütött az autóbusz egy nőt a Szechenyi uccán

Csacsó Jánosné 30 éves asszony, Szepességi ucca 6. szám alatti lakos a barátjánál a Szechenyi uccán haladt. A Szechenyi út és István út sarkán vigyázatlanul haladt át az úttesten és a szemközti jövő autóbusz sárhanyója elütötte.

Az autóbusz vezetője azonnal megállította a gépkocsit, a sérült nőt felvette és kivitte a sebészeti klinikára. Csacsó Jánosné kezelés után hazament, azonban otthon nem sokára heves rosszullet fogta el és a mentők visszazárlították a klinikára. Súlyos belső sérülései következtében eszméletét is elvesztette s így a szerencsétlenség részleteire vonatkozólag a hatóságok nem tudták még kihallgatni.

A megvadult lovak súlyos szerencsétlenséget okoztak

Súlyos szerencsétlenség történt tegnap délután félhatár órákor a Nagy-hídon. Kiss Mihály 75 éves gazdalkodó, Eötvös ucca 69. szám alatti lakos szekerén haladt a vasúti nagy-hídon lefele a Mikepércsi út irányába. A szekéren ült rajta kívül a felesége és özv. Balázs Istvánné 57 éves, Begány ucca 13. szám alatti lakos.

A lovak a szemközti jövőkől megvadultak és az erősen lejtős nagyhídon vad vágatásba kezdtek. A heves rázkódás következtében a bennülők kirepültek a szekérből. Kiss Mihály né szenvedett legsúlyosabb sérülést: jobb alkarját törte, arcán pedig hat centiméteres erősen vérző repesztett seb keletkezett. Felesége ahogy lerepült az ülésből nyilvszakadást szenvedett. Özv. Balázs Istvánné a jobb halántékán sérült meg könnyebben. Mindhármójukat a mentők a sebészeti klinikára szállították.

— Vakmerő betörés történt Nyiregyházán. A város főterén, a legforgalmasabb helyen, a Kossuth-tér és Luther ucca sarkán levő Jancsó-Reichmann „Magyar Korona“ győzsertárban jártak a betörők. A „Kis Korona“ étterem udvaráról hatoltak be a győzsertárba, úgyhogy az étterem folyosójára nyíló vasajtónak elzáró vasrudját lefejezték. A győzsertár pénztárárt feltörték és az ott levő hétszáz pengő készpénzt elvették.

— Kiváncsi angol hölgy. London keleti negyedében egy kiűritett veszély zónában házat bérelt egy 70 éves angol vidéki hölgy. A házúgyönek elmondta, hogy egész életét vidéken töltötte, sokat hallott modern légitámadások izgalmairól s ezért most nagyon szeretne átélni egy efféle légitámadást.

— Egy asszony borzalmas öngyilkossága. Klein Jónásné tornaalfjai lakos borotvával felvágta nyakereit és amikor a nagy vérvesztéstől már mozdulni is alig tudott, magára gyújtotta az ágyat. Mire a szomszédok észrevették a tettét, az asszony már súlyos égési sebeket szenvedett. — Reménytelen állapotban szállították a remaszombati kórházba.

Közzgazdaság TERMÉNYTÖZSDE

Határidőüzlet: rozs októberre 14.22 14.27, zárlat 14.25—14.27. Márciusra 15.50, 15.58, zárlat 13.55—13.57.

Készárúpiac: búza tiszavidéki, felső tiszai, duna-tiszaközi, fejférmegyei, s dunántúli, kislalföldi 77 kg 19.45, 78 kg 19.95, 79 kg 20.35, 80 kg 20.45, rozs pestvidéki 14.05—14.15 rozs más 14.29 14.40, takarmányárpa elsőrendű 16.60 —17.00, középminőségű 16.30—16.50, sörárpa kiváló 21.00—22.00, prima 19.50—20.50, sörárpa 19.00—19.50, zab elsőrendű 19.15—19.40, középminőségű 19.00—19.10, tengeri 18.80—18.90, korpá 13.40—13.60, 8-as liszt 15.75—16.25 P. mázsánként.

A tengerbe vetette magát, mikor Ausztráliából hazatérőben megtudta Lengyelország sorsát. Athénből jelentik: Egy Condovizna nevű gazdag lengyel kereskedő Ausztráliából jövet kedden este Olaszországon keresztül Lodzba akart utazni. A kereskedő csak ekkor értesült arról, hogy a németek és oroszok egész Lengyelországot megszállták. A hírre a tengerbe vetette magát és a vízbe fullt.

A női harisnyában két és félmillió kötés van. A harisnya jóideig a hideg ellen való védekezés céljait szolgálta. A női divat azonban a harisnyából divatcikket csinált, amely a női szépség kimutatásában rendkívül fontos szerepet visz. Még harminc évvel ezelőtt a nagyanyaink öt kötőtűvel, négyezer-hétszáz kötéssel állítottak elő egy aránylag nagy harisnyát. A modern harisnyakötés már a legkomplicáltabb gépekkel, összesen hatszázharminc kötéssel történik, amely összesen két és félmillió kötéssel állítanak elő egy finom női harisnyát.

Mákdattal örökre elaltatta újszülött kisleányát. Horák Ferencné örkényi asszony panaszkodott ismerőseinek, hogy Magdolna nevű kétéves kisleánya rosszul alszik. A szomszédok azt tanácsolták Horáknak, hogy főzzön mákszárból, anizsból és köménymagból keveréket és azt itassa meg a csecsemővel. Horákné megfogta a keveréket és megvitte a kisleányával, aki örökre elaludt tőle. Az ügyészség eirendelte a szerencsétlen gyermek holttestének a felboncolását, az anya és tanácsadói ellen pedig gondatlanságból okozott emberölés címén megindította az eljárást.

Halálos villámcsapás. Szomorú tragédia játszódott le vasárnap délelőtt a mezőhegyesi 23-as majorban. A villám agyonűjtötte Novák Mihályt és Virág Lajos kárpátjai munkásokat, Ozsvád János munkás pedig a légnyomástól megégett és megsüketült.

SPORT

A DEBRECZEN sport hírszolgálatára jelent: Nagy érdeklődés előzi meg a vasutas pálya hatalmas nagyszabású vasárnapi műsorát. Régen nem látott már válogatott mérkőzést a debreceni közönség és most két komoly pontra, kiesésre menő válogatott mérkőzést tekinthet meg. A nagy és ifjúsági válogatott csapatok küzdelme egyformán fontos és izgalmas lesz.

Az NBB állása a felvidéki csoportban a következők:

1. SBTC	6	5	—	1	21:6	10
2. SK Rusj	6	5	—	1	15:10	10
3. BSzKRT	5	4	1	—	33:13	9
4. DVSC	6	3	3	—	19:10	9
5. Diósgyőr	4	4	—	—	18:4	8
6. Salg. SE	5	3	1	1	12:8	7
7. Ozd	6	3	—	3	28:19	6
8. Percecs	6	2	1	3	7:8	5
9. B Vasutas	5	2	—	3	10:14	4
10. Fűlek	6	2	—	4	5:9	4
11. Kassai SC	6	2	—	4	8:17	4
12. Nyíregyh.	5	1	1	3	8:13	3
13. Ungvár	6	1	1	4	11:20	3
14. Losonc	6	—	3	3	6:13	3
15. Bérégcsász	6	1	1	4	7:23	3
16. Munkács	6	1	—	5	5:24	2

A vasutas pálya részletes műsora a következő: 11 órakor DEAC—Dobányvár, bajnoki mérkőzés. — 1 órakor Eszak—Kelet válogatott ifjúsági mérkőzés, vezeti: Farkas Iván, Debrecen. Eszak igen erős, legutóbb 7:1-re győzött Kelet ellen. — 3 órakor: Eszak—Kelet nagy válogatott, vezeti: Ivan-

csics Mihály Budapest. Észak a leg-erősebb vidéki kerület most a diósgyőri, salgótarjáni NBB játékosokból áll a csapat, nyolc diósgyőri Mávag játékos, több főiskolai válogatott és két volt debreceni, Bartha, Magyar. De Kelet is erősödött, hiszen az ungvári Rusj külön csapat és hat játékos is lesz a Rusj-ból, köztük a híres Csancsinov, aki a Böcskai-nak két gölt rúgott legutóbb Debrecenben, de Krizs, Kabár, Papp, mint kitűnő erők. — A mérkőzés olesó helyárrakkal tekintethető meg, látástól vakulásig láthat a közönség, nagy mérkőzéseket.

HIRDETÉS. A m. kir. Minisztériumnak a közszükségleti cikkek forgalombahozatalánál előforduló visszaélések megállítására tárgyában kiadott 3678-1917. M. E. szamu rendelet kiegészítéséről szóló arábbiakban ismertetett 3310-1918. M. E. szamu rendeletben foglaltakra a városnak közszükségleti cikkeket, ezek előállítására szolgáló anyagokat, valamint forgalombahozatalukhoz szükséges tartályokat (ládák, hordó, zsák) eladó kereskedők, öncéleg előálló iparosok ügyeimet az e soroku közgazdasági hasosag felnyitva. A rendelet a következőket tartalmazza: akik közszükségleti cikkeket, előállítására szolgáló anyagokat, valamint forgalombahozatalukhoz szükséges tartályokat (ládák, hordó, zsakot stb.) *továbbeladás céljára* elad, koteles a vevőnek legkésőbb az árú átadásával egyidejűleg számlát, vagy jegyzeket kiszolgáltatni. A számlának jegyzeknek tartalmazni kell az ügyet megkötésének időpontját, az eladó és vevő teljes cegenek, nyennek hiányában vevőnek megnevezését és üzeli telepének, nyennek hiányában lakásának helyét, ugyszintén az eladott árú mennyiségét (súlyát), minőségét és vételárát. Az arának postán, vagy vasúti küldeményként történő szállítása esetén az eladó a számlát, vagy jegyzeket legkésőbb az árú feladása napján a vevő címére ajánlott levélben koteles elküldeni. A vevőnek tilos az arut szabályszerű számla, vagy jegyzék nélkül, illetőleg ennek kézhezvétele előtt átvenni. Mindazok, akik közszükségleti cikkeknek, előállításukra szolgáló anyagoknak, valamint forgalombahozatalukhoz szükséges tartályoknak (ládáknak, hordóknak, zsáknak stb.) akár közvetlen fogyasztás, akár tovább eladás céljából való árusításával foglalkoznak, kötelesek üzlethelyiségükben, vagy rak táraikban lévő eladásra szánt árukat, azok eladását *árát pontosan feltüntető jüggő jeggyel* ellatni, vagy eladási árakat más alkalmas módon szembeütően megjelölni. Az *ételmezési cikkek eladási árát* az üzlethelyiségben szembeütő helyen elhelyezett arjegyzékben *fel kell tüntetni*, az edényben (hordóban, zsákban vagy egyéb tartályokban) elhelyezett élelmickek eladási árát pedig az elhelyezésükre szolgáló edényekre alkalmazott feliraton is fel kell tüntetni. *A kirakatokban elhelyezett minden közszükségleti cikknél annak árát fel kell tüntetni.* Az 1. és 2. bekezdésben felsorolt eladók kötelesek *rendelet szövegét üzlethelyiségükben mindenki részére könnyen hozzáférhető és szembeütő helyen kifüggeszteni.* Aki a jelen rendelet valamely rendelkezését megszegi, vagy kijátsza, az, — amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és 15 napig terjedhető elzárással, valamint 200 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. — *Az elsőfokú közigazgatási hatóság, mint elsőfokú iparhatóság.*

Bejárónő felvétetik 1-re Oláh Károly u. 57. 348

Megbízható bejáróaszszony felvétetik október 1-ére, Szent Anna u. 31. keresztlépület. 432

Keresek tisztességes, s bentlakó mindenest, Simonyi út 5. 414

Megbízható bejáró mindenest felvétetik. Kigyó u. 36. sz. 413

Egy ügyes mindenestély felvétetik október 1-re, Burgondia u. 4. erület. 404

Szakácsnőt, mindenest, elsőjére felveszek, hosszú bizonyítvánnyal, Csapó u. 19. sz., házfelügyelő. 406

Ajánlat

Bundát és mindennemű szücsmunkát legszébben készít Katona Vilmos szücs. Simonffy u. 2. szám. 1949 10. 19

Ciánóztasson bizalommal a „Csala” ciánózó vállalattal, Rákóczi u. 9. sz., telefon 14-27 sz. 1.31 11. 20

Poloskairást ciánózzal lakások átvizsgálását teletelőséggel vállalja Kiss ciánózó vállalat, Kigyó u. 5. sz. 1134 11. 5.

Egyenruhák kaphatók, bizományba vállalok, Tegdes szabó, püspöki p. Déri sarok. 2. 10. 21

Figyelem! Olesó végki-árusítás hétfőtől Alföldi bontásból kikerülő összes anyagokban. 225

Kereslet

Aranyórát, láncot, briliánsgyűrűt, vagy ezekről zálogjegyet megvennék. Miklós u. 13. 35 22

Veszek bútort, zálogjegyet, varrógépet, — irodaberendezést, mindenféle ingóságokat. — Hívásra jövök. Csapó u. 16. szám. 325 11. 27.

Ele-miszer, itai

Tokaji borozóba kitűnő fajborok érkeztek. Öt-éves, zamatos, literje 1 pengő, Vár u. 2. 30 10 2

Alma, körte, kézzel szedett, kapható Diófa u. 15. sz. Megtekinthető 10 4 óráig. 301

Prima csomagolt teavaj 32 fillér, teatömbvaj 30 Sajt, vajzlet, Vár ucca 2. sz. zenedével szemben. 438

Szilva, lekvárnak (másfél mázsa) kilója 14 fill. Hatvan u. 24. sz. 434

Tüzelő anyagok

Barcikai, miszerfai, s kondói, királdi zenek, mindenfajta tűzifa, — Weinstock fatelepén kis állomás. 340 10. 27.

Tüzfűt, szenet vásároljon legolcsóbb napiáron Vágó József tűzifa. szén kereskedőnél, „Margit-fürdő” mellett, telefon: 10-24. sz. 1080 vv.

Retorta faszén megérkezett. Kapható: Grünfeldnél, Hatvan u. 21. telefon: 29-82. 77. 1: 3.

Tejjes ellátás

Kellemes lakás, finom koszt a Hungaria panzióban, szobák napokra és hónapszámra, Ferenc József út 59. telefon: 23-39. 800 vv

Bütorozott uccai szoba, belvárosban, teljes ellátással, elsőjére kiadó, Domb u. 14. 440

Kiadó egyszobás

Kiadó bútor nélkül uccai szobás, előszobás, garson lakás, orvosi rendelőnek is alkalmas. Értekezni lehet: Szent Anna u. 66. sz. 418

Kiadó nagylakás

Négyszobás, emeleti modern lakás, parkettes, november elsőjére kiadó. Károly Ferenc József út 23. Megtekinthető: d. e. 10—12 óráig, d. u. 3—5-ig. 1757 vv

Lakást keres

Egy, vagy kétszobás, s tüdőszobás lakást keresek, nov. 1-re, Schön, Vár u. 7. 411

Bütorozott szoba

Bütorozott szoba, tüdőszoba használatra kiadó, József kir. herceg u. 35. 2-i klépeső, I. em. jobbra. 439

Külföldről elegáns bütorozott parkettás szoba, külön elő- és tüdőszobával kiadó, — „Hella” Csapó u. 22. 437

Bütorozott szoba kiadó. Huszár u. 13. (Siketnéma intézettel szemben). 436

Központifutésos uccai szoba, 1—2 úrnak kiadó. Werbőczy u. 2. III. em. 1. 427

Kiadó kis szoba, ellátással, vagy anélkül, József kir. herceg u. 6. sz. bal földszint. 424

Elveszett

Elveszett egy fekete puli kutya. A megtalálóját jutalomban részesül, — Bundi u. 10. alatt. 412

Vegyés

Góré kiadó zárt udvarban. Értekezni: Bal-tazár Dezső u. 20. 423

Moslék eladó, Pannónia étkezde. 420

Ingóság eladás

Salgótarjáni, teremfűtésére alkalmas jókarban lévő kályha eladó. Cím a kiadóban. 389 vv.

Négyezer drb használt, hódfarku cserép eladó. Sipos, Csapó u. 23. 435

Vasredőnyös kirakat, ajtó, fürdőkád, eladók Magoss György-tér 9. patikában. 425 10. 13.

Két selyemripsszel bevont karszék, igen olcsón eladó. Homok u. 41. sz. 426

80—100 méter ócska kakusz-szőnyeg eladó. Pannónia szálloda. 420

Kitűnő állapotban levő kétszemélyes „Fiat Babil” autó eladó. Szoboszlaynál, Széchenyi u. 24. sz. 1216 vv

Kerítés, ócska, 50 folyó méter, akácoszlopokkal eladó. Böszörményi út 2. sz. 410

Csúcskályhák eladók. Sas ucca 2. sz., bőrkerekesedés. 347

Ingóságvétel

Zálogeladást, látesveket, alpakka étkezléteket, régi bútorokat, régiségeket, legmagasabb áron vásárol Ingóságközvetítő, püspöki palota, telefon: 11-99.

Automata billiárdasztal, szögástalet, megvételre keresek, Vojth István-mérés, Nyilaptelep. 407

Ingatlan iroda

Ház, földet, ház helyet szőlőt, mindenféle ingatlant legolcsóbban vásárolhat Nagy Sándor ingatlanirodájában, Csapó u. 27. 797 10. 30

Gazd. eszközök

Boroshordó, új és használt, dézsák s szüretelő edények nagy választékban. Nyil u. 16. 313

Szőlőprés, boroshordók légvédelmi dézsák, 800 literes daráskád eladó. Nap u. 4. sz. 428

Eladó ház

Villalokás, 3 szobás teljes komforttal, 448 öl parkkal, gyümölcsösökkel a város legszebb részén, olcsón eladó. Értekezni: Nap u. 4. sz. 429

Eladó Sinay Miklós u. 24. sz. ház és egy fejőskecske. 417

Eladó házhely

Homokterben, Leininger út mentén, remek, ezerkétszázpengős parcellák, lakbérletre is. Svetits-palota V-ik emelet, harmadik ajtó, 1—2 óráig. 291

Parcellázásra alkalmas 4200 négyszögöl beltelek, a Károly Ferenc József úton eladó, vagy mezőgazdasági ingatlanért elcsereíthető. Értekezni: Payer ügyvédnél, Simonffy u. 2. 311

Eladó föld

Eladó Hajdúszoboszlón a Déli Tilalmason 54 k. hold tanyásföld. Czeglédy Lajos, H-Szoboszló Rákóczi u. 74. 591 vv.

Öt hold gyümölcsös épülettel, állomás melletti (két darabban is) eladó. Lőcséi, Rákosi Jenő ucca 8. 834 10. 1

APRÓHIRDETÉSEK

Férfi alkalmazás

Fodrászsegéd, fiatal és egy tanuló felvétetik, Varga, Vár u. 2. 431

Bielkizni tudó, becsületes, ügyes fiú felvétetik Saitház, Sas u. 2. 419

Kettős könyvelésben teljesén jártas könyvelőt, fél napi elfoglaltsággal felvesz Csillag könyvkereskedés, városháza épület. 441

Női alkalmazás

Kifutóleányt, nem is-

kolakötelet, megbízható felveszek, Mohácsyné, Piac u. 79. 430

Háztartási alkalm.

Mindenest bejárónő, ki főzni is tud, felvétetik, cukrászda, Kossuth u. 11. sz. 433

Szerkesztésért felelős: PÁLFY JÓZSEF
Kiadószerkesztő: IFJ. SZIGETHY GYULA
 igazgató
 Kiadja és nyomja a TISZANTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZÉNYTÁRSASÁG
 Felelős nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY